

BESLUIT GEMEENTERAAD VAN HAMME IN ZITTING VAN 24/11/2025

Referentienummer agendapunt: GR/2025/282

BOA-beleid - erkenningskader - goedkeuring

TOELICHTING:

Aan de gemeenteraad wordt gevraagd kennis te nemen van het erkenningskader en dit goed te keuren.

JURIDISCHE CONTEXT:

- Besluit van de Vlaamse Regering van 24 juni 1997 houdende de algemene voorwaarden inzake het organiseren van buitenschoolse opvang.
- Besluit van de Vlaamse Regering van 4 mei 2007 houdende het lokaal beleid kinderopvang.
- Het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, meer bepaald:
 -
 - Artikel 41, 13° met betrekking tot het inrichten van adviesraden en overlegstructuren.
 - Artikel 304 §3 met betrekking tot de organisatie van raden en overlegstructuren.
- Het decreet houdende de organisatie van buitenschoolse opvang en de afstemming tussen buitenschoolse activiteiten van 3 mei 2019.
- Het besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van een kwaliteitslabel aan organisatoren van kleuteropvang van 16 oktober 2020.
- Het besluit van de Vlaamse Regering over het lokaal beleid, de samenwerking en de subsidie voor buitenschoolse opvang en activiteiten van 9 juli 2021.
- Het besluit van de Vlaamse Regering tot regeling van de bestaande subsidies buitenschoolse opvang en de bijbehorende voorwaarden gedurende een overgangsperiode en tot wijziging van artikel 1, 2 en 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juli 2016 betreffende subsidiëring van projecten vanuit het vroegere Fonds voor Collectieve Uitrustingen en Diensten en voor personeelsleden met een gewezen gescostatuut (citeeropschrift: "Overgangsbesluit subsidies buitenschoolse opvang van 24 september 2021").
- Koopkrachtmaatregelen - BVR van 14 januari 2022 ter uitvoering VIA 6.
- Kwaliteitsondersteuning - BVR van 14 januari 2022 over de eenmalige subsidie voor kwaliteitsondersteuning.
- Kwaliteitsondersteuning - BVR van 11 maart 2022, ter uitvoering VIA6.
- Kwaliteitsondersteuning - BVR van 14 oktober 2022 over de structurele subsidie voor kwaliteitsondersteuning voor de buitenschoolse opvang.
- De conceptnota decreet buitenschoolse opvang en activiteiten (BOA) van 28 februari 2025.
- De gemeenteraadsbeslissing van 27 februari 2007 betreffende de opstart van het Lokaal overleg kinderopvang (LOK).
- De gemeenteraadsbeslissing van 24 maart 2025 waarbij de samenstelling van het Lokaal overleg Kinderopvang (LOK) goedgekeurd werd voor de legislatuur 2025-2031.

- De gemeenteraadsbeslissing van 8 september 2025 waarbij het LOK wordt opgeheven en geïntegreerd wordt onder KONEKT.
- De gemeenteraadsbeslissing van 24 november 2025 waarbij de samenstelling van KONEKT wordt goedgekeurd.

FEITEN, CONTEXT EN ARGUMENTERING:

Het decreet van 3 mei 2019 betreffende de organisatie van buitenschoolse opvang en de afstemming tussen buitenschoolse activiteiten (BOA-decreet) legt de regierol bij het lokaal bestuur. Dit betekent dat het lokaal bestuur verantwoordelijk is voor het ontwikkelen van een lokaal beleid rond buitenschoolse opvang en activiteiten, het coördineren van acties en het inzetten van middelen op een transparante en neutrale manier.

Om deze regierol effectief op te nemen, voorziet het BOA-decreet in een overgangstermijn waarin lokale besturen zich kunnen voorbereiden op de nieuwe verplichtingen. Gemeenten die klaar zijn om het BOA-decreet te implementeren, kunnen de overgangstermijn vervroegd stopzetten vanaf 1 januari 2026. De financiële implicaties van een vervroegde stopzetting verschillen van gemeente tot gemeente. Sommigen hebben er een aanzienlijk financieel voordeel bij om pas op te starten op 1 september 2026, andere gemeenten krijgen meer financiële middelen als ze opstarten op 1 januari 2026. Het lokaal bestuur Hamme ontvangt aanzienlijk minder subsidies voor het BOA-aanbod bij een latere opstart. Daarom werd alles in het werk gesteld om tijdig te voldoen aan de voorwaarden. Op 15 oktober 2025 werd de officiële aanvraag tot vervroegde stopzetting overgangstermijn BOA doorgestuurd naar het Agentschap Opgroeien. Onder voorbehoud van goedkeuring (Vlaamse) regelgeving werd ondertussen een positieve beslissing genomen door het agentschap en gecommuniceerd aan het lokaal bestuur.

Het decreet bepaalt dat het lokaal bestuur vier voorwaarden moet vervullen om de overgangstermijn te beëindigen:

1. Beschikken over een samenwerkingsverband dat divers is samengesteld uit actoren die relevant zijn voor buitenschoolse activiteiten.
2. Advies hebben ingewonnen bij het lokaal samenwerkingsverband rond het lokaal beleid met bijhorende acties.
3. Een erkenningskader hebben waarmee de erkenning, het toezicht en de handhaving van een lokaal aanbod van buitenschoolse activiteiten wordt georganiseerd.
4. Een financieel kader hebben waarin beschreven staat hoe het lokaal bestuur het lokaal aanbod zal financieren.

Op de gemeenteraad van september 2025 werd de oprichting van KONEKT als lokaal samenwerkingsverband goedgekeurd. Op de gemeenteraad van 24 november 2025 wordt de samenstelling van KONEKT bekrachtigd, waardoor we aan voorwaarde 1 voldoen. Door nu ook het erkenningskader goed te keuren, voldoen we aan de derde voorwaarde. Op 10 december komt KONEKT opnieuw samen waar officieel advies zal worden gevraagd over het actieplan BOA dat in overleg met verschillende actoren werd uitgewerkt en zijn vertaalslag vindt in het meerjarenplan 2026 - 2031. Ook het financieel kader zal duidelijk worden in het meerjarenplan 2026 - 2031 waardoor ook de voorwaarden 2 en 4 vervuld zullen zijn tegen 1 januari 2026.

Wat is een erkenningskader?

Het erkenningskader is een beleidsdocument waarin het lokaal bestuur vastlegt onder welke voorwaarden organisatoren van buitenschoolse opvang en activiteiten erkend worden. Deze erkenning is noodzakelijk om in aanmerking te komen voor BOA-subsidies. Het kader bevat ook afspraken over toezicht en handhaving. Het BOA-decreet schrijft voor dat dit erkenningskader ter advies moet worden voorgelegd aan het lokaal samenwerkingsverband. Dit advies is niet-bindend, maar

het lokaal bestuur moet motiveren als het afwijkt van het advies. Het advies van het lokaal samenwerkingsverband KONEKT werd toegevoegd.

Specifieke invulling in Hamme

Het college van burgemeester en schepenen koos op 7 juli 2025 voor een scenario dat aansluit bij de huidige werking en op korte termijn realiseerbaar is. Dit scenario combineert:

- Ondersteuning van opvang op scholen via samenwerkingsovereenkomsten (met inachtneming van DAEB-regels).
- Uitbouw van extra vakantieaanbod onder regie van het lokaal bestuur.
- Complementair aanbod door BKO-partners voor bijzondere opvangvragen.
- Een versterkt activiteitenaanbod door erkende sport-, jeugd- en cultuurorganisaties.

Om dit beleid transparant en kwaliteitsvol te realiseren, werd het erkenningskader opgedeeld in drie categorieën:

1. Bijzondere opvangnoden (BKO-aanbieders).
2. Voor- en naschoolse opvang op scholen.
3. Buitenschoolse activiteiten (sport, jeugd, cultuur).

Elke categorie bevat specifieke voorwaarden inzake organisatorisch beleid, pedagogisch beleid, medewerkersbeleid, toegankelijkheid en verbondenheid. Het erkenningskader voorziet ook in een erkenningsprocedure, opvolging, evaluatie en sancties bij niet-naleving.

Door de goedkeuring van dit erkenningskader kan het lokaal bestuur:

- Voldoen aan de voorwaarden voor de stopzetting van de overgangstermijn tegen 1 januari 2026.
- Subsidies veiligstellen voor het BOA-aanbod.
- Organisatoren duidelijkheid geven over de voorwaarden voor erkenning.
- Samen met KONEKT werken aan de implementatie en verdere operationele invulling van het kader.

Advies

Het lokaal samenwerkingsverband KONEKT geeft een gunstig advies over het erkenningsreglement BOA.

BESLUIT:

Artikel 1.

Het erkenningskader zal van kracht zijn vanaf 1 januari 2026.

Art. 2.

De gemeenteraad neemt kennis van het erkenningskader en keurt dit goed:

Erkeningsreglement Buitenschoolse Opvang en Activiteiten (BOA)

1. Inleiding en doelstellingen

Dit reglement kadert binnen het BOA-decreet en heeft als doel het helder vastleggen van de voorwaarden, procedures en kwaliteitscriteria voor de erkenning van aanbieders van buitenschoolse opvang en activiteiten in de gemeente. Het lokaal bestuur wil hiermee een kwaliteitsvol, toegankelijk en veilig aanbod voor kinderen tussen 2,5 en 12 jaar garanderen.

Erkend worden organisaties die opvang en/of activiteiten aanbieden binnen het lokaal beleidskader op het grondgebied van Hamme of de intentie hebben om hiermee te starten. De erkenning kan aanleiding geven tot het toekennen van subsidies, het afsluiten van een samenwerkingsovereenkomst, het plaatsen van een overheidsopdracht voor specifieke diensten en/of ander vormen van ondersteuning.

2. Erkenningscategorieën

De voorwaarden voor erkenning worden opgedeeld in drie categorieën:

- Categorie 1: Buitenschoolse opvang voor bijzonder opvangnoden: georganiseerde opvang van kinderen op buitengewone opvangtijden en/of voor kinderen met bijzondere opvangnoden
- Categorie 2: Voor- en naschoolse opvang op school: georganiseerde opvang van kinderen op de scholen maar buiten de schooluren
- Categorie 3: Buitenschools activiteitenaanbod: vrijetijdsactiviteiten aansluitend op de schooltijden, op woensdagnamiddag (na 12.30 uur), op schoolvrije dagen en/of tijdens schoolvakanties gericht op kinderen tussen 2,5 en 12 jaar.

3. Algemene voorwaarden

Voor elk van de hierboven omschreven categorieën gelden volgende voorwaarden:

Organisatorisch

- De organisatie biedt een aanbod buitenschoolse activiteiten of opvang aan in Hamme of heeft de intentie om dit binnen het jaar te realiseren.
- De organisatie onderschrijft de visie op Buitenschoolse Opvang en Activiteiten van lokaal bestuur Hamme (in bijlage aan dit besluit gehecht) en werkt actief mee om deze visie ook te vertalen binnen de eigen werking.

Medewerkers

- Begeleiders moeten voldoende Nederlands kennen en gebruiken.
- Alle medewerkers beschikken over een recent uittreksel uit het strafregister, model 596.25v. en de organisator beschikt over een uittreksel uit het centraal strafregister op naam van de rechtspersoon.

Monitoring & evaluatie

- De organisatie werkt mee aan de periodieke tevredenheidsmetingen en evaluaties die opgezet worden vanuit het lokaal bestuur Hamme.

Toegankelijkheid

- Er is een duidelijke opvangverantwoordelijke als centraal aanspreekpunt voor de ouders, medewerkers en het lokaal bestuur.

Verbondenheid

- De organisatie communiceert met lokaal bestuur Hamme over de inhoud & organisatie en staat toe dat het lokaal bestuur deze informatie verspreidt.
- De organisatie communiceert het aanbod op een toegankelijke manier via de eigen communicatiekanalen.
- De organisatie heeft minstens één keer per jaar contact met het lokaal samenwerkingsverband KONEKT en/of met de boa-regisseur van lokaal bestuur Hamme.
- De organisatie neemt minstens één aantoonbaar initiatief per jaar om contact te leggen met een erkende BOA-werking in Hamme van een andere categorie in functie van toegankelijkheid.

4. Specifieke bepalingen

Categorie 1: Buitenschoolse opvang

Organisatorisch beleid

- De opvangaanbieder heeft rechtspersoonlijkheid en voert een financieel gezond beleid.
- De opvangaanbieder organiseert opvang op minstens de helft van de schoolvakanties en woensdagnamiddagen.
- De opvangaanbieder is bereid om de opvang te openen op schoolvrije dagen indien er voldoende inschrijvingen zijn.
- De opvangaanbieder beschikt over duidelijke doelstellingen en acties om verder toe te groeien naar de visie op BOA in Hamme.
- De opvanglocatie en spelmaterialen zijn aangepast aan de noden van de kinderen en jongeren (met ruimte voor spel en rust) en bieden voldoende garanties om de opvang en activiteiten op een veilige manier te laten doorgaan.

Pedagogisch beleid

- De opvangaanbieder streeft naar een norm van 14 opvangplaatsen per medewerker. Tijdens piekmomenten kan de voormelde grens overschreden worden, op voorwaarde dat een begeleider die alleen werkt in een opvanglocatie, nooit meer dan achttien kinderen gelijktijdig opvangt in groepen met kleuters.
- Minstens 80% van de medewerkers heeft een vorming afgewerkt om de basiscompetenties van een kindbegeleider (in bijlage aan dit besluit gehecht) te verwerven of heeft een ervaringsbewijs dat dit aantoont.
- De opvangaanbieder geeft gedetailleerde informatie over de omvang en de inhoud van het vormingsprogramma en kan motiveren dat dit voldoende aansluit bij de hierboven geformuleerde competenties.
- Een begeleider beschikt steeds over duidelijk richtlijnen en procedures in het kader van noodsituaties, grensoverschrijdend gedrag en brandveiligheid.

Medewerkersbeleid

- De opvangverantwoordelijke staat in voor gestructureerde reflectie- en feedbackmomenten en periodieke vormingen om de competenties van de medewerkers blijvend te ontwikkelen en versterken.

Toegankelijkheid

- De opvangaanbieder voorziet in het inschrijfbeleid een voorrangregeling voor instappers, kleuters en kinderen met een bijzondere zorg- of opvangnood. Daarbij wordt gestreefd naar een gezonde mix die rekening houdt met de draagkracht van het opvangteam.
- De opvangaanbieder hanteert een sociaal tarief voor kinderen uit kwetsbare gezinnen
- De opvangaanbieder treedt regelmatig in overleg met de zorg- en welzijnspartners om de zorg voor kinderen met een specifieke ondersteuningsnood en de toegankelijkheid van het aanbod voor kwetsbare gezinnen te verbeteren.

Categorie 2: Voor- en naschoolse opvang

De volgende minimale voorwaarden gelden voor het verkrijgen van een erkenning:

 www.facebook.com/gemeente.hamme  www.instagram.com/gemeentehamme

Organisatorisch beleid

- De school of opvangaanbieder organiseert voor- en naschoolse opvang op de schoollocatie van een kleuter-of lagere school in Hamme (voor 8 uur en na 16 uur op gewone schooldagen).
- De school of opvangaanbieder voorziet duidelijke noodprocedures en een back-upstelsel zodat er steeds snel kan opgetreden worden in geval van problemen.

Pedagogisch beleid

- De opvang heeft duidelijke en neergeschreven omgangsafspraken tussen opvangmedewerkers, kinderen en ouders.
- De medewerkers krijgen regelmatig coaching en feedback over de interacties met de kinderen tijdens de opvang.

Toegankelijkheid

- Het opvangaanbod staat minstens open voor alle kleuters van de school.
- De school doet inspanningen om kinderen uit kwetsbare gezinnen en met een specifieke zorgbehoefte toe te leiden naar de opvang.

Categorie 3: Buitenschoolse activiteiten

Sport-, jeugd en socio-culturele organisaties die reeds een erkenning van Lokaal bestuur Hamme hebben, worden automatisch erkend als aanbieder van buitenschoolse activiteiten op voorwaarde dat ze zich bereid verklaren om de verplichtingen in dit reglement na te leven.

Organisatorisch beleid

- De aanbieder realiseert minstens 50 uren activiteitsaanbod per kalenderjaar.
- De organisatie beschikt over een duidelijk beleid voor ongepast gedrag van kinderen en begeleiders (vb. grensoverschrijdend gedrag, pesten, gebruik van alcohol & drugs) dat gekend is door alle begeleiders en ouders.

Pedagogisch beleid

- De aanbieder vertrekt vanuit een duidelijke visie op de sociale of persoonlijke ontwikkeling van de kinderen bij de uitwerking van het activiteitsaanbod.
- De aanbieder voorziet ten allen tijde minstens 2 begeleiders per activiteit. Er zijn duidelijke afspraken zodat elke begeleider de groep onmiddellijk kan overnemen bij een noodsituatie.

Medewerkersbeleid

- Minstens 80% van de begeleiders beschikt over een competentie- of ervaringsbewijs dat aansluit bij het activiteitsaanbod.

Toegankelijkheid

- De aanbieder doet inspanningen om het aanbod integraal toegankelijk te maken voor alle inwoners van Hamme, met een bijzondere aandacht voor gezinnen met een bijzondere ondersteuningsnood en gezinnen met een financiële kwetsbaarheid.

- De aanbieder organiseert activiteiten die naadloos aansluiten op het aanbod van scholen of andere opvangaanbieders.

5. Procedure van erkenning

De aanvraag, beoordeling en beslissing volgen de onderstaande stappen:

a. Aanvraag

Aanvragen gebeuren via het daartoe voorziene online-formulier op de website van het lokaal bestuur, met alle gevraagde bewijsstukken. De beoordeling start na ontvangst van een volledige aanvraag.

b. Gestructureerd interview

De criteria worden op basis van een gestructureerd interview kwalitatief geëvalueerd door de gemeentelijke administratie. Er kan om bijkomende informatie worden gevraagd.

c. Beslissing

Het college van burgemeester en schepenen neemt op basis van het aanvraagformulier en het verslag van het gestructureerde interview een beslissing over erkenning binnen 60 kalenderdagen. De erkenning geldt voor een periode van 2 jaar. Bij een gunstig tussentijds evaluatieverslag wordt de erkenning stilzwijgend verlengd voor een nieuwe periode van 2 jaar.

6. Erkenning van diensten van het lokaal bestuur

Aanbod dat gerealiseerd wordt door de diensten van het lokaal bestuur zijn automatisch erkend op voorwaarde dat het aanbod:

- voldoet aan de minimale Vlaamse kwaliteitsvoorwaarden inzake organisatorisch, pedagogisch en medewerkersbeleid, toegankelijkheid, monitoring en evaluatie en de aanvullende voorwaarden opgenomen in dit reglement
- gericht is op kleuters en lagere schoolkinderen, met bijzondere aandacht voor kwetsbare gezinnen en kinderen met specifieke zorgbehoeften;
- gerealiseerd wordt binnen de tijdsperiodes zoals bepaald in het BOA-decreet (voor- en naschools, woensdagnamiddag, schoolvakanties).

Dit aanbod wordt vrijgesteld van de erkenningsprocedure en kan gefinancierd worden conform de bestedingsprincipes van de Vlaamse overheid op voorwaarde dat het lokaal samenwerkingsverband KONEKT hierover geconsulteerd werd en dat de toewijzing transparant wordt gerapporteerd via de beleids- en beheerscyclus (BBC).

Om de neutraliteit te waarborgen:

- Worden de rollen van regisseur en organisator gescheiden binnen de interne organisatie van het lokaal bestuur.
- Worden deze taken toegewezen aan verschillende diensten, medewerkers of mandatarissen.

7. Informatieverwerking

Lokaal bestuur Hamme verwerkt persoonsgegevens in overeenstemming met het decreet van 3 mei 2019.

8. Verplichtingen van erkende aanbieders

- Erkende aanbieders rapporteren jaarlijks over hun werking en kwaliteit.
- Erkende aanbieders melden onmiddellijk wijzigingen in hun werking of contactgegevens.
- Erkende aanbieders voorzien een duidelijke eerstelijnsklachtenprocedure en werken in het geval van een klacht mee aan de voorziene tweedelijns klachtenprocedure van het lokaal bestuur, voor zover het aanbod betreft dat gevat is door dit erkenningskader

9. Opvolging, toezicht en evaluatie

Het lokaal bestuur volgt de kwaliteit en naleving van het reglement op via periodieke evaluaties, inspecties en feedback van ouders en kinderen. Bij signalen van tekortkomingen kan een herbeoordeling volgen.

10. Opschorting of intrekking van erkenning

Bij vaststelling van ernstige of herhaalde tekortkomingen ten opzichte van de voorwaarden in dit reglement kan de erkenning tijdelijk worden opgeschort of definitief ingetrokken. Daarbij wordt volgende procedure gehanteerd:

- Opmaak verslag met duidelijk overzicht van aandachtspunten en tekortkomingen
- Intentie tot intrekking of schorsing erkenning door het college van burgemeester en schepenen.
- Mogelijkheid tot remediëring en/of reactie op de aandachtspunten en tekortkomingen uit het verslag gedurende 2 maanden
- Definitieve intrekking of schorsing van erkenning door het college van burgemeester en schepenen.

Er is een mogelijkheid tot bezwaar en heraanvraag na correctie. Het lokaal bestuur kan een externe partij aanstellen om de handhaving van de voorwaarden opgenomen in dit reglement te controleren en handhaven.

11. Disclaimer

De erkenning dient als kwaliteitslabel voor de opvang- en activiteiteenaanbieders op het grondgebied van Hamme. Het kwaliteitslabel kan gebruikt worden in externe communicatie. De erkenning neemt de eindverantwoordelijkheid en aansprakelijkheid niet over van de aanbieders. Elke organisator dient zelfstandig in te staan voor de nodige verzekeringen en maatregelen om op een verantwoorde manier hun aanbod te realiseren.

12. Slotbepalingen

Dit reglement treedt in werking op 1 januari 2026. Bestaande aanbieders krijgen een overgangstermijn om aan de voorwaarden te voldoen. Voor vragen kan contact opgenomen worden met het lokaal contactpunt BOA.